

FIȘA DISCIPLINEI

TOTALITARISM ȘI VICTIMIZARE ÎN SECOLUL AL XX-LEA

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ	UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” GALAȚI
1.2 Facultatea	ISTORIE, FILOSOFIE, TEOLOGIE
1.3 Departamentul	ISTORIE, FILOSOFIE, SOCIOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	MASTERAT
1.6 Programul de studii	GEOPOLITICĂ ȘI INTERFERENȚE SOCIALE ȘI CULTURALE EST-EUROPENE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Totalitarism și victimizare în secolul al XX-lea						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					20
Examinări					13
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual	114				
3.9 Total ore pe semestru	150				
3.10 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	- să dețină un nivel adecvat de cunoștințe referitoare la istoria națională și universală, la nivelul unui absolvent de licență
4.2 de competențe	- un nivel de comunicare adecvat

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sala de curs
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală dotată cu videoproiector

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei morale: principii, valori, etici, modalități de gândire, practici, și impactul lor asupra evaluării totalitarismului; C2. Gândire analitică: Înțelegerea, analiza și explicarea ideilor și doctrinelor politice și a ideologiilor care au marcat secolul al XX-lea; C3. Gândire critică: Identificarea prin raționament și logică a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative ale problemelor morale.
Competențe transversale	CT1 -competențe lingvistice /de comunicare: comunicarea orală corectă și adecvată nevoilor audienței, în propria limbă și cel puțin într-o limbă străină; citirea și scrierea de texte în propria limbă și cel puțin într-o limbă străină, utilizând corect terminologia -competențe digitale: utilizarea computerului în căutarea-găsirea de informații bibliografice -competențe de auto-organizare: munca individuală, analizarea opțiunilor și stabilirea deciziilor, adaptarea la cerințele locului de muncă CT2 -munca în echipă, raportarea creativă la sarcina primită -abilități de instruire: a-i învăța pe alții să se instruiască într-un domeniu de activitate CT3

	-învățare activă: înțelegerea implicațiilor unor informații noi pentru rezolvarea problemelor curente și viitoare și luarea de decizii
--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Definirea și delimitarea comportamentului uman potrivit standardelor normalității sau ale excesului/toleranței-intoleranței/acceptării-respingerii sociale/ binelui și răului moral; Identificarea specificului ideologiilor totalitare și a practicilor victimizării
7.2 Obiectivele specifice	- determinarea cauzelor instaurării regimurilor totalitare - analiza contextului socio-cultural al fenomenului totalitar - determinarea pragului uman al rezistenței și al deciziei morale - studiul de caz al fenomenului victimizării în regimurile totalitare - judecarea actului genocidar din perspectiva valorilor morale - problematizarea posibilității iertării atitudinilor de slăbiciune morală

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
I Culpabilitate și culpabilizare I.1. Delimitări conceptuale I.2. Paradigme teoretice ale culpabilității și culpabilizării	prelegerea-dezbateri, explicația, problematizarea, studiul de caz, exemplul, conversația euristică.	4 ore
II Pedepsă, pedepsire, intoleranță II. 1. Determinări conceptuale II. 2. Morala și dreptul II. 3. Repere istorice cu privire la pedeapsă, pedepsire și intoleranță II. 4. Tipologia pedepsei II. 4. 1. Teorii asupra pedepselor și importanța lor pedagogică II. 4. 2. Pedepsa ca noțiune morală II. 4.3. Pedepsa ca mijloc de formare a obișnuințelor II. 4. 4. Pedepsa faptei și pedepsirea făptașului II. 4. 5. Intoleranța între pedeapsă și pedepsire	prelegerea-dezbateri, explicația, problematizarea, studiul de caz, exemplul, conversația euristică. .	6 ore
III. Secolul XX, secolul „universal” al drepturilor omului III. 1. Genocidul secolului XX III. 1. 1. Totalitarism – ideologie – genocid III. 1. 2. Ideologie și limbaj III. 1. 3. Ideologie și memorie III. 2. Răul secolului al XX-lea III. 3. Secolul XX – secol al lagărelor III. 3. 1.Comunismul și nazismul în secolul lagărelor III. 3. 2. Imoral și „inocent” – cazul lagărelor secolului XX III. 4. Adevăr și minciună ideologică III. 5. Violența morală	prelegerea-dezbateri, explicația, problematizarea, studiul de caz, exemplul, conversația euristică.	8 ore
IV Dreptul și datoria iertării IV. 1. Ceea ce nu este îndeajuns pentru a ierta, sau trepte spre iertare IV.1.1. Uzura temporală IV.1. 2. Complicitatea și complacerea uitării IV.1. 3. Înțelegerea IV.1. 4. Indulgența IV.1. 5. Clementa IV.1. 6. Căința. IV. 2. Uitare și memorie IV. 3. Operaționalitatea iertării	prelegerea-dezbateri, explicația, problematizarea, studiul de caz, exemplul, conversația euristică.	6 ore
Bibliografie 1. ARENDT, Hannah, <i>Originile totalitarismului</i>, Editura Humanitas, București, 1994; 2. BECCARIA, Cesare, <i>Despre infracțiuni și pedepse</i>, Editura Rosetti, București, 2001; 3. BESANÇON, Alain, <i>Originile intelectuale ale leninismului</i>, Editura Humanitas, București, 1993; 4. BESANÇON, Alain <i>Nenorocirea secolului</i>, Editura Humanitas, București 1999;		

5. BERDIAEV, Nikolai, <i>Originile și sensul comunismului rus</i> , Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1994; 6. CESEREANU, Ruxandra, <i>Panopticum. Tortura politică în secolul XX</i> , Editura Institutul european, Iași, 2001; 7. CESEREANU, Ruxandra, <i>Gulagul în conștiința românească. Memorialistica și literatura închisorilor și lagărelor comuniste</i> Editura Polirom, Iași, 2005; 8. CHÂTELET, François; Évelyne Pisier, <i>Concepțiile politice ale secolului XX</i> , Editura Humanitas, București, 1994; 9. COLAS, Dominique, <i>Genealogia fanatismului și a societății civile</i> , Editura Nemira, București, 1998; 10. DERRIDA, Jacques, <i>Credință și cunoaștere. Veacul și iertarea</i> , Editura Paralela 45, 2003; 11. DERRIDA, Jacques; ROUDINESCO, Elisabeth, <i>Întrebări despre ziua de mâine</i> , Editura Trei, București, 2003; 12. DIACONU, Gheorghe, <i>Pedeapsa în dreptul penal</i> , Lumina Lex, București, 2001; 13. FOUCAULT, Michel, <i>A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii</i> , Editura Humanitas, București, 1997; 14. IVLAMPİE, Viviana, <i>Totalitarism și victimizare</i> , Editura Axis Libri, Galați, 2009; 15. JANKÉLEVITCH, Vladimir, <i>Iertarea</i> , Editura Polirom, Iași, 1998; 16. JANKÉLEVITCH, Vladimir, <i>Să iertăm?</i> Biblioteca Apostrof, Cluj, 1999; 17. JELEA, Doina, <i>Lexiconul negru. Unelte ale represiunii comuniste</i> , Editura Humanitas, București, 2001; 18. POPPER, K. R., <i>Societatea deschisă și dușmanii ei</i> , 2 vol. Editura Humanitas, București, 1993; 19. RICÉUR, Paul, <i>Memoria, istoria, uitarea</i> , Editura Amarcord, Timișoara, 2002; 20. SOLJENIȚIN, Alexandr <i>Arhipelagul Gulag</i> , 3 vol. Editura Univers, București, 1997-1998; 21. STEINHARDT, Nicolae, <i>Jurnalul fericirii</i> , Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991; 22. TERNON Yves, <i>Statul criminal. Genocidurile secolului XX</i> , Institutul European, 2002; 23. TODOROV, Tzvetan, <i>Memoria răului, ispita binelui</i> , Editura Curtea Veche, București, 2002; 24. TODOROV, Tzvetan, <i>Noi și ceilalți. Despre diversitate</i> , Editura Institutul European, Iași, 1999; 25. WALZER, Micael, <i>Despre tolerare</i> , Editura Institutul European, Iași, 2002; 26. WIEVIORKA, Michel, <i>Spațiul rasismului</i> , Editura Humanitas, București, 1994; 27. WINOCK, Michel, <i>Secolul intelectualilor</i> , Editura Cartier, 2001;		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
I 1. Antichitatea greacă între cultura rușinii și cultura vinovăției 2. Friedrich Nietzsche sau psihologia juridică a culpabilității 3. Sigmund Freud sau originea oedipiană a culpabilității 4. Karl Marx sau originea socială a culpabilității 5. Karl Jaspers sau conștiința istorică a culpabilității	referatul, eseul, dezbateră, problematizarea, analiza și studiul de caz, exemplul, comparația	4 ore
II 1. Culpabilitate, pedeapsă, pedepsire, intoleranță 2. Fenomenologia culpei și a pedepsei 3. Pedeapsă și stigmat social 4. Fanatism, societate civilă, război civil, genocid	referatul, eseul, dezbateră, problematizarea, analiza și studiul de caz, exemplul, comparația	4 ore
III 1. Totalitarism și ideologie 2. Statul administrator, statul partid, statul națiune 3. Regimurile totalitare ale secolului XX 4. Totalitarism și victimizare 5. Terorism și victimizare în secolul XXI	referatul, eseul, dezbateră, problematizarea, analiza și studiul de caz, exemplul, comparația	4 ore
Bibliografie 1. ARENDT, Hannah, <i>Originile totalitarismului</i> , Editura Humanitas, București, 1994; 2. ARENDT, Hannah, <i>Între trecut și viitor</i> , Editura Antet, 1997; 3. BECCARIA, Cesare, <i>Despre infracțiuni și pedepse</i> , Editura Rosetti, București, 2001; 4. BESANÇON, Alain, <i>Originile intelectuale ale leninismului</i> , Editura Humanitas, București, 1993; 5. BESANÇON, Alain <i>Nenorocirea secolului</i> , Editura Humanitas, București 1999; 6. BERDIAEV, Nikolai, <i>Originile și sensul comunismului rus</i> , Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1994; 7. CESEREANU, Ruxandra, <i>Panopticum. Tortura politică în secolul XX</i> , Editura Institutul european, Iași, 2001; 8. CESEREANU, Ruxandra, <i>Gulagul în conștiința românească. Memorialistica și literatura închisorilor și lagărelor comuniste</i> Editura Polirom, Iași, 2005; 9. CHÂTELET, François; Évelyne Pisier, <i>Concepțiile politice ale secolului XX</i> , Editura Humanitas, București, 1994; 10. COLAS, Dominique, <i>Genealogia fanatismului și a societății civile</i> , Editura Nemira, București, 1998; 11. COURTOIS, Stéphane; WERTH, Nicolas; PANNE, Jean-Louis; PACZKOWSKI, Andrzej; BARTOSEK, Karel, MARGOLIN, Jean-Louis, <i>Cartea neagră a comunismului. Crime, teroare</i> ,		

- represiune*, Editura Humanitas și Fundația Academia civică, București, 1998;
12. DERRIDA, Jacques, *Credință și cunoaștere. Veacul și iertarea*, Editura Paralela 45, 2003;
 13. DERRIDA, Jacques; ROUDINESCO, Elisabeth, *Întrebări despre ziua de mâine*, Editura Trei, București, 2003;
 14. DIACONU, Gheorghe, *Pedeapsa în dreptul penal*, Lumina Lex, București, 2001;
 15. FOUCAULT, Michel, *A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii*, Editura Humanitas, București, 1997;
 16. JANKÉLÉVITCH, Vladimir, *Iertarea*, Editura Polirom, Iași, 1998;
 17. JANKÉLÉVITCH, Vladimir, *Să iertăm?* Biblioteca Apostrof, Cluj, 1999;
 18. JELEA, Doina, *Lexiconul negru. Unelte ale represiunii comuniste*, Editura Humanitas, București, 2001;
 19. POPPER, K. R., *Societatea deschisă și dușmanii ei*, 2 vol. Editura Humanitas, București, 1993;
 20. POPPER, K. R., *Lección acestui secol*, editura Nemira, București, 1998;
 21. RICEUR, Paul, *Memoria, istoria, uitarea*, Editura Amarcord, Timișoara, 2002;
 22. SOLJENIȚIN, Alexandr *Arhipelagul Gulag*, 3 vol. Editura Univers, București, 1997-1998;
 23. STEINHARDT, Nicolae, *Jurnalul fericirii*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991;
 24. TERNON Yves, *Statul criminal. Genocidurile secolului XX*, Institutul European, 2002;
 25. TODOROV, Tzvetan, *Memoria răului, ispita binelui*, Editura Curtea Veche, București, 2002;
 26. TODOROV, Tzvetan, *Noi și ceilalți. Despre diversitate*, Editura Institutul European, Iași, 1999;
 - TURCHETTI, Mario *Tirania și tiranicidul. Forme ale opresiunii și dreptul la rezistență din Antichitate până în zilele noastre*, Editura Cartier, 2003;
 27. WALZER, Micael, *Despre tolerare*, Editura Institutul European, Iași, 2002;
 28. WIEVIORKA, Michel, *Spațiul rasismului*, Editura Humanitas, București, 1994;
 29. WINOCK, Michel, *Secolul intelectualilor*, Editura Cartier, 2001;
 30. YANNARAS, Christos, *Libertatea moralei*, Editura Anastasia, București, 2002;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinelor este în consonanță cu programele școlare din învățământul preuniversitar și cu nevoia de formare a tinerilor în acord cu Registrul Național al Calificărilor din Învățământul superior.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Note obținute la evaluarea continuă	Testul, referatul, dezbateră	20%
	Nota acordată la examinarea finală	Lucrare scrisă	40%
10.5 Seminar/laborator	Note obținute la evaluarea continuă	Observația sistematică, referatul, dezbateră	10%
	Note acordate pentru elaborarea lucrărilor/aplicațiilor	Proiectul de seminar, recenzia, eseu	20%
10.6 Standard minim de performanță			
- dobândirea competențelor specifice ale disciplinei - formarea capacităților descrise în performanțele acestora - demonstrarea creativității prin implicarea activă în activitatea de cercetare			

Data completării

[Redacted]

Semnătura titularului de curs și seminar

[Redacted]

Data aprobării în ședința Departamentului:

[Redacted]

Director departament organizator: DEPARTAMENTUL DE ISTORIE, FILOSOFIE ȘI SOCIOLOGIE

[Redacted]

DECAN

[Redacted]